De Philosophie te Weert

FEBRUARI–JULI 1945

Eind Januari 1945. Zuid-Limburg tot even benoorden Sittard was in September bevrijd, een deel van Noord- en Midden-Limburg enkele maanden later, maar het hart van de provincie, de Bisschopsstad Roermond, en de oostelijke Maasoever, van Roermond tot Mook, was nog in handen van den vijand. De verbinding tusschen de bevrijde deelen van Limburg liep over Belgisch grondgebied. Voor de studenten der philosophie in het land van Weert en de Peel was het vrijwel onmogelijk, Rolduc te bereiken, en daar was trouwens zooveel ruimte door de gasten van overzee en door de studenten van het Groot-Seminarie ingenomen, dat voor hen nauwelijks meer plaats te vinden zou zijn.

Van Directeur H. van der Mühlen is toen het initiatief uitgegaan om voor deze „Noorderlingen" een mogelijkheid te scheppen, hun studie voort te zetten. Door de spontane en krachtdadige medewerking van Directeur P. Moors kon deze mogelijkheid in het Bisschoppelijk College te Weert worden verwerkelijkt. Weliswaar was dit College grootendeels door Engelsche troepen bezet en was in een ander deel der gebouwen een Roode-Kruis-hospitaal ondergebracht, zoodat slechts aan externen om den anderen dag les kon worden gegeven, maar de Directeur rekende deze moeilijkheden niet en wist binnen enkele dagen bij particulieren in de stad voor alle philosophen nachtverblijf te vinden. De dag kon echter van 's morgens vóór de H. Mis tot 's avons half tien op het College worden doorgebracht; ook de maaltijden werden, aanvankelijk in een lokaal in den kelder, op het College gebruikt.

Op 9 Februari werd met de lessen begonnen. Het aantal studenten der Supérieure bedroeg 16, van wie één na Paschen de studie staakte; in Mei voegden zich hierbij nog 2 zoo juist uit Duitschland teruggekeerden, later nog een gerepatrieerde uit Leeuwarden. De Inférieure was aanvankelijk 10 man sterk; met dit tiental kwamen nog 2 fraters van de Congregatie van den H. Geest de lessen volgen; na de bevrijding van den rechter Maasoever steeg het totaal aantal tot 14, na die van de beide Hollanden tot 15.

Het onderwijs in de psychologie en de geschiedenis der philosophie werd opgedragen aan ondergeteekende, die na Paschen ook de theodicee en de kerkgeschiedenis voor zijn rekening nam. Pater A. Rijnen C. S. Sp. doceerde de logica, later de cosmologie, Pater Falco Wagemans O. F. M. de ethica. Na Paschen werd door Directeur P. Moors les gegeven in de economie, door Dr. W. van Lammeren, arts te Weert, in de biologie. Het aantal totale lessen bedroeg vóór Paschen voor beide klassen 18, na Paschen 16 uren per week. Mhr. P. Vullinghs werd belast met de geestelijke leiding.

Er is van het begin af hard gewerkt om den verloren tijd voor zoover mogelijk in te halen. Was aanvankelijk de ruimte door de bezetting der gebouwen beperkt, na Paschen konden de philosophen beschikken over een ruime recreatiezaal en twee klassen, tevens studiezaal. Na Pinksteren gebruikten zij de maaltijden met de inmiddels teruggekeerde internen in de groote eetzaal.

De tradities van de Rolducsche philosophie werden zooveel mogelijk gehandhaafd. Een president werd aangesteld. De Academie vergaderde geregeld onder leiding van Mhr. G. Houben. Een koor van philosophen onder leiding van Mhr. H. Litjens verzorgde de kerkelijke diensten. 's Zaterdagsavonds werden de Completen gezongen. Elken dag vóór het diner was er een kwartiertje adoratie, elken avond lof. Er werd gevoetbald en hockey gespeeld: Panta Rhei hield zijn oude roem hoog. Elken middag was er gelegenheid voor een korte wandeling. Verschillende lezingen en voordrachtavonden in de aula van het College konden worden bijgewoond. In het wintertrimester werden door de goede zorgen van Mhr. J. Maes ontwikkelingsavonden georganiseerd, waar ook enkele studenten uit de stad aan deel namen.

Het feest van St. Thomas op 7 Maart werd gevierd met een plechtige H. Mis en een acade-

mische zitting. Op Zaterdag 24 Maart waren wij getuigen van den overtocht van de ontzaglijke geallieerde luchtvloot, die den overgang over den Rijn ging forceeren; op Dinsdag 4 Mei, 's avonds omstreeks kwart vóór negen, beleefden wij het onvergetelijk moment van de algeheele bevrijding van ons vaderland: nog vóór de klokken van de St. Martinus kerk begonnen te luiden, weerklonk op de speelplaats van het College het eerste Wilhelmus, gevolgd door een hartgrondig Te Deum in de kapel. De bevrijdingsfeesten werden op passende wijze meegevierd; de eerste dag werd reeds opgeluisterd door een revue, door de philosophen in der haast in elkaar gezet en met veel animo gespeeld. Het naamfeest van Directeur Moors op 29 Juni gaf aan de tijdelijke bewoners van het College een welkome gelegenheid om hun dankbaarheid jegens hun gastheer onder woorden te brengen. 's Avonds gaven de philosophen een opvoering van „De hoed van Italiaansch stroo". Het stuk genoot grooten bijval en werd 's Zondags daarna nog eens gespeeld voor de „pleegouders" der studenten en voor de familie van de externen van het College.

Op 11 Juli werd dit uitzonderlijke studiejaar gesloten met een plechtig Lof met Te Deum, gevolgd door een bescheiden prijsuitdeeling, waarbij docenten en studenten van elkaar afscheid namen. Den volgenden morgen verlieten de philosophen dankbaar en voldaan, maar niet zonder weemoed het College, dat hen vijf maanden zoo gastvrij had geherbergd. Een episode in de geschiedenis van het Bisschoppelijk College van Weert en van de philosophie van ons Bisdom was afgesloten.

Nijmegen. Dr. Ferd. Sassen.